

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 406/2510

นายตั้ง เลี่ยมสกุล ที่ 1 นางฮวย ปุญญฤทธิ์ ที่ 2 นางทองอยู่ ปุญญฤทธิ์ ที่ 3 โจทก์ นายแบน ปุญญฤทธิ์ล.

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1622, ป.พ.พ. มาตรา 1629, ป.พ.พ. มาตรา 1639, ป.พ.พ. มาตรา 1642, ป.พ.พ. มาตรา 1643, ป.พ.พ. มาตรา 1749, ป.พ.พ. มาตรา 1754, ป.วิ.พ. มาตรา 172

ย่อ / หลักกฎหมาย

จ. กับ ข. ซึ่งถึงแก่กรรมไปแล้ว มีบุตร 6 คน บุตรของ จ.ข. ทุกคนเว้น ธ. ซึ่งบวชเป็นพระภิกษุ ได้ร่วมกันครอบครองมรดกตลอดมา ก. บุตรของ จ.ข. ตายหลัง จ.ข. มรดกของจ.ข. ที่ ก. ได้รับจึงตกเป็นของโจทก์ที่ 3 ซึ่งเป็นภริยาของ ก. ในฐานะผู้รับมรดกของ ก. ทำให้ในฐานะผู้รับมรดกแทนที่ ก. ไม่ แต่เมื่อพิเคราะห์ฟ้องของโจทก์แล้ว เป็นที่เข้าใจได้ว่าโจทก์ที่ 3 ขอรับมรดกของ ก.นั่นเอง โจทก์ที่ 3 จึงมีสิทธิขอแบ่งทรัพย์มรดก ธ. ซึ่งบวชเป็นพระภิกษุอยู่ก่อน ข. เจ้ามรดกถึงแก่ความตายตลอดมาเป็นเวลา 20 ปีแล้ว ไม่ได้เข้ามาร่วมครอบครองทรัพย์มรดก คงมีแต่โจทก์ที่ 1 ที่ 2 (ซึ่งเป็นบุตรของ จ.ข. เจ้ามรดก) และโจทก์ที่ 3 (ซึ่งเป็นภริยาของ ก.ซึ่งเป็นบุตรของ จ.ข. และถึงแก่ความตายไปแล้ว) จำเลย และ ส. ครอบครองร่วมกันมา โจทก์ทั้ง 3 จำเลย และ ส. ย่อมมีสิทธิในทรัพย์มรดกรายนี้เท่า ๆ กัน จึงให้แบ่งทรัพย์มรดกออกเป็น 5 ส่วน (วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ ครั้งที่ 7-8/2510)

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์ที่ ๑ ที่ ๒ เป็นบุตรนางจุนางเขียว โดยนางจุนางเขียว มีบุตรชายหญิงรวม ๖ คน รวมทั้งโจทก์ที่ ๑ ที่ ๒ พระครูธรรมธรซึ่งเป็นพระภิกษุ โจทก์ที่ ๓ เป็นบุตรสะใภ้ของนางจุนางเขียว โดยเป็นภรรยาตายแล้วซึ่งวายชนม์ไปแล้ว โจทก์ที่ ๓ จึงเป็นผู้รับมรดกแทนที่นายเขียว นางจุนางเขียวได้วายชนม์แล้ว เมื่อมีชีวิตอยู่มีทรัพย์สินตามบัญชีท้ายฟ้อง ทรัพย์หมายเลข ๑ นางเขียวยกให้โจทก์ไปแล้ว ทรัพย์หมายเลข ๒ บรรดาทายาทของนางเขียวได้ตกลงแบ่งกัน ทรัพย์หมายเลข ๓ ทายาททุกคนปกครองร่วมกัน โจทก์มีความประสงค์ขอแบ่งเป็น ๔ ส่วนเท่า ๆ กัน โจทก์ ๓ ส่วน จำเลย ๑ ส่วน จำเลยไม่ยอมแบ่ง จำเลยได้บุกรุกเข้าไปตัดฟันไม้ไผ่สีสุกในที่ดินหมายเลข ๓ ไปขายเอาเงินเสียแต่ผู้เดียว เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท โจทก์ของแบ่งตามส่วน จำเลยไม่แบ่งให้ ขอให้จำเลยแบ่งทรัพย์หมายเลข ๓ ให้แก่โจทก์ ๓ ส่วน ถ้าไม่สามารถแบ่งกันเองได้ ให้ประมุขายทอดตลาดเอาเงินแบ่งให้โจทก์ ๓ ส่วน กับแบ่งไม้ไผ่ที่จำเลยตัดไป ให้แก่โจทก์ ๓ ใน ๔ ส่วน ถ้าไม่สามารถแบ่งได้ให้จำเลยใช้เงินค่าไม้ไผ่ ๒,๗๐๐ บาท จำเลยให้การว่า โจทก์ไม่มีสิทธิรับมรดก ๓ ส่วน เพราะนางจุนางเขียวมีบุตร ๖ คน ทรัพย์อันดับ ๓ เป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยแต่ผู้เดียว เพราะจำเลยเป็นผู้บุกเบิกถางป่า ศาลชั้นต้นฟังว่า ที่ดินพิพาทเป็นมรดกของนางจุนางเขียว มีทายาทตามบัญชีเครือญาติ ๖ คน แต่พระครูธรรมธรไม่ได้สืบมาจากพระมารับมรดกจนบัดนี้ ทายาทที่ได้รับมรดกรายนี้จึงมี ๕ คน โจทก์ควรได้ส่วนเพียง ๓ ใน ๕ ส่วน พิพากษาให้แบ่งทรัพย์ตามบัญชีทรัพย์อันดับ ๓ ให้โจทก์ ๓ ใน ๕ ส่วน กับให้จำเลยแบ่งไม้ไผ่ที่ตัดไป ๓ ใน ๕ ส่วนของไม้ไผ่ ๘๐๐ ลำ หรือชำระราคาไม้ไผ่ ๑,๔๔๐ บาทให้แก่โจทก์ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยฎีกา ศาลฎีกาฟังว่าที่ดินพิพาทเป็นมรดกของนางจุนางเขียวจริง และเห็นว่าที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์เห็นพ้องกันว่าจำเลยตัดไม้ไผ่ไปเพียง ๘๐๐ ลำเป็นผลดีแก่จำเลยแล้ว ให้ความว่านางจุน

นางเขียวมีบุตรตามบัญชีเครือญาติ ๖ คน บุตรของนางขุนนางเขียวทุกคนเว้นแต่พระครูธรรมธร (ไช) ซึ่งบวชเป็นพระภิกษุอยู่ได้ร่วมกันครอบครองมรดกรายนี้ตลอดมา ต่อมานายเกี้ยวบุตรของนางขุนนางเขียวได้ถึงแก่ความตาย มรดกของนางขุนนางเขียวที่นายเกี้ยวได้รับจึงตกเป็นของโจทก์ที่ ๓ ซึ่งเป็นภริยานายเกี้ยว ในฐานะเป็นผู้รับมรดกนายเกี้ยว หาใช่ในฐานะเป็นผู้รับมรดกแทนที่นายเกี้ยวดังที่โจทก์กล่าวในฟ้องไม่ แต่เมื่อพิเคราะห์แล้วเป็นที่เข้าใจได้ว่าโจทก์ที่ ๓ ขอรับมรดกของนายเกี้ยวนั่นเอง โจทก์ที่ ๓ จึงมีสิทธิของแบ่งทรัพย์สินมรดกรายนั้น เนื่องด้วยพระครูธรรมธรซึ่งเป็นบุตรของเจ้ามรดกบวชเป็นพระภิกษุอยู่ จึงมีประเด็นวินิจฉัยว่าจะแบ่งทรัพย์สินมรดกของเจ้ามรดก รายนี้เป็น ๕ ส่วนหรือ ๖ ส่วน ศาลฎีกาได้ประชุมปรึกษาในที่ประชุมใหญ่ในประเด็นข้อนี้แล้วมีมติว่า พระภิกษุมิสิทธิรับมรดกในฐานะเป็นทายาทโดยธรรมได้ แต่ถ้าจะเรียกร้องเอาทรัพย์สินมรดกแล้ว ต้องสืบจากสมณเพศมาเรียกร้องภายในกำหนดอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๕๔ สำหรับคดีนี้ได้ความว่า พระครูธรรมธรได้บวชเป็นพระภิกษุก่อนนางเขียว เจ้ามรดกถึงแก่ความตายตลอดมาจนบัดนี้เป็นเวลา ๒๐ ปีแล้ว ไม่ได้เข้ามาร่วมครอบครองทรัพย์สินมรดกรายนี้เลย คงมีแต่โจทก์จำเลยและนายสรวงครอบครองร่วมกันมา โจทก์จำเลยและนายสรวงย่อมมีสิทธิในทรัพย์สินมรดกรายนี้เท่า ๆ กัน จึงให้แบ่งทรัพย์สินมรดกรายนี้ออกเป็น ๕ ส่วน ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นว่าให้แบ่งทรัพย์สินมรดกรายนี้ให้แก่โจทก์ ๓ ส่วนใน ๕ ส่วนนั้นชอบแล้ว พิพากษายืน.

องค์คณะ

สุทิน เกษคุปต์ · ยง เหลืองรังษี · ศรี มลิตา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/406/2510>